

■ **Patrycja Wysocka,**
Adwokat, Senior Associate,
Co-leader Praktyki Energetyki,
Kancelaria Kubas, Kos, Gałkowski

■ **Patrycja Nowakowska,**
Adwokat, Senior Associate,
Ekspertka w Praktyce Energetyki,
Kancelaria Kubas Kos Gałkowski

Rola decyzji zasadniczej w procesie inwestycyjnym elektrowni jądrowej

Rozważania na tle aktualnego stanu prawnego i projektowanej nowelizacji

Na kartach historii polskiej energetyki jądrowej zapisują się kolejne ważne wydarzenia. Jeszcze kilkanaście miesięcy temu, większość ekspertów z przymrużeniem oka patrzyła na prawdopodobieństwo spełnienia obietnic, stawianych w dokumentach strategicznych, co do budowy elektrowni atomowych w Polsce. Obecnie, w obliczu kryzysu energetycznego, ta sytuacja wygląda zupełnie inaczej.

Uwagi ogólne

W ostatnich tygodniach bieg wydarzeń dotyczący energetyki jądrowej znacząco przyspieszył. Polski rząd ogłosił, że pierwsza polska elektrownia jądrowa powstanie w technologii amerykańskiej. Tym samym decyzja o wyborze partnera technologicznego została podjęta. Jednak chęć budowy kolejnej wielkoskalowej elektrowni jądrowej deklaruje także polski duży biznes. List intencyjny pomiędzy polskimi inwestorami, a koreańskim dostawcą technologii został podpisany w dniu 31 października 2022 r.

Zgodnie z zapisami Polskiej Polityki Energetycznej do 2040 r. w *2033 r. uruchomiony zostanie pierwszy blok jądrowy o mocy 1-1,6 GW, kolejne będą uruchamiane co 2-3 lata - cały program*

*jądrowy zakłada budowę 6 bloków do 2043 r.*¹ Dla realizacji tego celu PEP został sporządzony bardziej szczegółowy dokument - Program Polskiej Energetyki Jądrowej.

Jest to dobry moment, aby przyrzeć się zagadnieniom regulacyjnym, bowiem przepisy w najbliższych miesiącach będą stosowane w praktyce. Jest to istotne także z tego powodu, że we wrześniu 2022 r. do Sejmu RP trafił projekt nowelizacji ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących (tzw. ustawa inwestycyjna)², który zakłada ważne zmiany w głównym akcie prawnym regulującym proces inwestycyjny elektrowni atomowej. Projekt nowelizacji dotyka także specyficznej wyłączenie

dla tej właśnie inwestycji instytucji prawa - decyzji zasadniczej. W niniejszym artykule omówiona zostanie rola decyzji zasadniczej w procesie inwestycyjnym w aktualnym i projektowanym stanie prawnym.

Aktualny stan prawny

Wypada zacząć od tego, że ustawa inwestycyjna **jest szczególnym aktem prawnym dedykowanym inwestycji w obiekty energetyki jądrowej**, czyli tzw. *lex specialis*. Oznacza to, że jej uregulowania mają co do zasady pierwszeństwo przed innymi ustawami regulującymi proces inwestycyjny takimi jak np. prawo budowlane. Nie jest to jednak uregulowanie kompleksowe, ponieważ szereg kwestii związanych w szczegól-

ności z aspektami bezpieczeństwa został uregulowany w innym akcie - ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. - prawo atomowe.³ Niestety takie rozproszenie regulacji i konieczność poruszania się po wielu aktach prawnych powoduje wysoki stopień skomplikowania całego procesu inwestycyjnego od strony administracyjno-regulacyjnej.

Decyzji zasadniczej został poświęcony rozdział 3 ustawy inwestycyjnej w aktualnym brzmieniu. Zgodnie z art. 22 ust. 1 wydanie decyzji zasadniczej jest warunkiem ubiegania się o wydanie pozwolenia na budowę obiektu energetyki jądrowej lub pozwolenia na prace przygotowawcze. Jeżeli zatem chodzi o etap inwestycyjny, na którym wydawana jest decyzja zasadnicza, to jest to po etapie środowiskowym i lokalizacyjnym, a przed etapem budowlanym. Organem właściwym do wydania tej decyzji jest minister do spraw energii po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie wpływu inwestycji na bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Już zatem na podstawie organu właściwego do wydania decyzji oraz podmiotu, którego opinii organ jest zobowiązany zasięgnąć, wnioskować można o doniosłości tego aktu dla całej inwestycji. Skoro warunkiem dla rozpoczęcia całego procesu inwestycyjnego jest wydanie decyzji aprobującej przez organ administracji rządowej, to wnioskować należy, że każda inwestycja w elektrownię jądrową odbywa się pod nadzorem Państwa i w zgodności z jego polityką energetyczną. Norma art. 12 ust. 2 prawa energetycznego określa zadania ministra właściwego do spraw energii w zakresie polityki energetycznej. Są to zadania takie jak: określanie szczegółowych warunków planowania i funkcjonowania systemów zaopatrzenia w paliwa i energię, w trybie i zakresie ustalonych w ustawie (pkt 2) oraz nadzór nad bezpieczeństwem zaopatrzenia w paliwa gazowe i energię elektryczną oraz (pkt 3) nadzór nad funkcjonowaniem krajowych systemów energetycznych w zakresie określonym ustawą.

Zasadniczo, jeżeli chodzi o treść przepisów ustawy inwestycyjnej, są to jedyne wskazówki interpretacyjne zarówno dotyczące roli decyzji zasadniczej, jak i jej przedmiotu. Przepis Art. 22 ust. 3 reguluje bowiem wyłącznie przesłanki podmiotowe dotyczące inwestora, który może ubiegać się o wydanie decyzji zasadniczej⁴, a z kolei art. 23 określa co powinno stać się załącznikiem do wniosku o wydanie decyzji⁵.

Aby szerzej ustalić, co tak naprawdę jest przedmiotem decyzji zasadniczej, sięgnąć należy do uzasadnienia projektu tego aktu. Zgodnie z uzasadnieniem: „Decyzja zasadnicza, uregulowana szczegółowo w art. 22 i 23 projektowa-

nej ustawy, będzie konieczna do uzyskania przez inwestora po decyzji o ustaleniu lokalizacji tej inwestycji, a przed wystąpieniem o pozwolenie na budowę obiektu energetyki jądrowej, względnie przed pozwoleniem na prace przygotowawcze. **Decyzja zasadnicza będzie wyrazem akceptacji państwa dla budowy obiektu energetyki jądrowej w określonej lokalizacji, przez określonego inwestora, z wykorzystaniem określonej technologii.**” (wyr. wł.).

Samo brzmienie przepisów ustawy oraz uzasadnienia do niej, pozwalają stwierdzić, że decyzja zasadnicza jest przejawem politycznej akceptacji dla planowanej inwestycji w elektrownię jądrową.

Fot. pixabay.com

wą wydawaną na poziomie organu administracji centralnej (minister właściwy do spraw energii). Jest to podyktowane strategicznym charakterem tego typu inwestycji i potencjalnym wpływem na bezpieczeństwo energetyczne Polski i cały Krajowy System Energetyczny. Aktualne uregulowania prawne pozostają jednak dość zdawkowe, mając na względzie rolę, jaką odgrywać ma decyzja zasadnicza w procesie inwestycyjnym.

Projektowany stan prawny

W związku z postępującym zaawansowaniem prac nad przygotowaniem inwestycji w pierwszą polską elektrownię jądrową, potrzebą przyspieszenia procedur na podstawie dotychczasowych analiz, a także po to, aby docho-

*inwestycji w zakresie budowy pierwszej polskiej elektrowni jądrowej.*⁷

Po pierwsze, zgodnie z projektem nowelizacji, przepisy dotyczące decyzji zasadniczej mają zostać przeniesione wyżej w ramach struktury ustawy, do nowo utworzonego rozdziału 1a. Nie jest to zmiana jedynie o charakterze technicznym, ale wiąże się z propozycją o doniosłym znaczeniu dla całego procesu inwestycyjnego. Projektodawca zakłada bowiem znaczące zmiany *polegające w szczególności na przesunięciu jej [decyzji zasadniczej - przyp. wł.] wydania na wcześniejszy etap licencjonowania elektrowni jądrowej.* (dalej za uzasadnieniem).

Jak wyjaśniono w uzasadnieniu do projektu: *Nieprzypadkowo dotychczasowe doświadczenie inwestora oraz ob-*

*stwa powinien być podejmowany przed uruchomieniem procesów jurysdykcji administracyjnej.*⁸

Odzwierciedleniem powyższego jest brzmienie projektowanego art. 3a ust. 1 ustawy inwestycyjnej. Zatem zgodnie z brzmieniem proponowanych przepisów, decyzja zasadnicza ma być wydana na wstępie procedury licencyjnej, przed wydaniem decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej oraz innych decyzji niezbędnych do przygotowania, realizacji i użytkowania inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej. Co do zasady, proponowaną zmianę należy ocenić pozytywnie, skoro wydanie decyzji zasadniczej jest warunkiem koniecznym (i nadal będzie w projektowanym stanie prawnym) dla prowadzenia inwestycji w elektrownie jądrową. Już sam etap przygotowawczy, na który składa się chociażby sporządzenie raportu lokalizacyjnego, generuje dla inwestora konieczność podjęcia szeregu czynności oraz znaczące koszty. W sytuacji, gdyby aktualny stan prawny został utrzymany, a inwestorowi odmówiono by wydania decyzji zasadniczej, wydatki mogłyby zostać poniesione mimo braku szans na realizację inwestycji. Jest to wysokie ryzyko regulacyjne dla inwestora.

Projektowany art. 3a ust. 1 określa także wprost przedmiot decyzji zasadniczej. Mianowicie zgodnie ze zdaniem pierwszym *in principio* tego przepisu: *Decyzja zasadnicza określa dozwolone parametry inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej.* Uzupełnieniem regulacji jest nowy art. 3e ustawy inwestycyjnej, gdzie dookreślono co projektodawca rozumie pod sformułowaniem parametry. Są to: wskazanie gmin, na których dozwala się lokalizację inwestycji, dozwolona maksymalna moc zainstalowana, dozwolone rodzaje technologii reaktorowych oraz dozwolone rodzaje technologii składowania odpadów promieniotwórczych wraz z maksymalną pojemnością składowiska odpadów promieniotwórczych. Organ administracji publicznej nie będzie miał tu jednak

” W związku z postępującym zaawansowaniem prac nad przygotowaniem inwestycji w pierwszą polską elektrownię jądrową, potrzebą przyspieszenia procedur na podstawie dotychczasowych analiz, a także po to, aby dochowanie terminu zadeklarowanego w PEP i PPEJ było możliwe, od wielu miesięcy trwały prace nad nowelizacją ustawy inwestycyjnej

wanie terminu zadeklarowanego w PEP i PPEJ było możliwe, od wielu miesięcy trwały prace nad nowelizacją ustawy inwestycyjnej. We wrześniu br. projekt nowelizacji przygotowany przez Radę Ministrów wraz z uzasadnieniem wpłynął do Sejmu RP.⁶

Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu nowelizacji: *Wdrożenie w Polsce energetyki jądrowej w zakładanym przez Radę Ministrów harmonogramie wymaga znaczącego usprawnienia formalnoprawnej strony procesu inwestycyjnego związanego z budową w Polsce obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących. Umożliwi to nie tylko przyspieszenie tych strategicznych dla bezpieczeństwa energetycznego inwestycji, ale również zmniejszy poziom ryzyka po stronie inwestora, co z kolei przełoży się na niższe koszty realizacji*

serwacji sytuacji polityczno-społecznej ukazują potrzebę jasnego, mocnego i zdecydowanego wyrażenia woli państwa co do budowy elektrowni jądrowej na możliwie wczesnym etapie procesu przygotowania inwestycji. Aby zrealizować powyższe cele i w rezultacie zapewnić większą stabilność procesu inwestycyjnego, niezbędne są zmiany polegające na umiejscowieniu decyzji zasadniczej na początkowym etapie procesu licencjonowania elektrowni jądrowej, co pociąga za sobą konieczność wprowadzenia szeregu zmian w pozostałych przepisach dotyczących tej decyzji. Aktualna sekwencja normatywna aktów wydawanych w procesie przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej zaburza standardowy model faz cyklu polityki publicznej, gdzie akt woli politycznej pań-

” W ogólności propozycje nowego ukształtowania regulacji dotyczących procedury wydawania decyzji zasadniczej należy ocenić pozytywnie. Chociaż od samego początku ustawa inwestycyjna nadawała tej decyzji niezwykle istotną, wręcz kluczową rolę w całej procedurze inwestycyjnej elektrowni jądrowej, uregulowania (wciąż obowiązujące) są nad wyraz skromne i pozostawiające wiele niedopowiedzeń

dowolności - wszystkie parametry są wskazywane na bazie wniosku inwestora. Domniemywać zatem można, że wniosek będzie mógł być w tym zakresie wariantowy, skoro projektodawca posługuje się sformułowaniem: *spośród wskazanych we wniosku*. Oba omawiane przepisy wyznaczają zatem granice przedmiotu decyzji zasadniczej.

Zgodnie z brzmieniem art. 3a ust. 1 zdanie drugie wyśłowiony ustawowo ma być także cel decyzji zasadniczej. Mianowicie: *Decyzja zasadnicza zabezpiecza interes publiczny pod względem celów polityki państwa, w tym polityki energetycznej oraz bezpieczeństwa państwa*. Doniosłość roli decyzji zasadniczej w całym procesie inwestycyjnym została uwypuklona, ale omawiany przepis podkreśla także wagę inwestycji w energetykę jądrową w polityce i bezpieczeństwie państwa. Wprost widać, że inwestycje tego typu mają charakter strategiczny.

Z pozostałych istotnych zmian, to projekt nowelizacji doprecyzowuje także co powinien zawierać wniosek inwestora o wydanie decyzji zasadniczej (art. 3b). Jak wskazano w uzasadnieniu: *Zrezygnowano m. in. z obowiązku dołączania do wniosku ogólnej opinii, o której mowa w art. 39b ustawy - Prawo atomowe, dotyczącej planowanych przez inwestora*

*rozwiązań organizacyjno-technicznych, co stanowi realizację postulatu zgłaszanego m. in. w doktrynie (T. Nowacki, Opinie Prezesa PAA, o których mowa w art. 36a i 39b ustawy - Prawo atomowe jako przykład pre-licencjonowania obiektów jądrowych, Studia Iuridica 2020, t. 87, str. 388-411). Tym samym nadano jej wyłącznie fakultatywny charakter, jaka ta opinia ma na gruncie ustawy - Prawo atomowe, co korzystnie wpłynie na elastyczność procesu inwestycyjnego, zwiększając swobodę wnioskodawcy.*⁹

Warto także zwrócić uwagę, że w projekcie proponuje się, aby zarówno wniosek o wydanie decyzji zasadniczej, jak i wniosek o jej zmianę obłożony był opłatą w kwocie odpowiednio 200.000 zł oraz 100.000 zł. Zgodnie z uzasadnieniem wysokość opłat podyktowana jest wysokością nakładu pracy urzędu przy rozpoznaniu wniosku.

Domknięciem omawianych regulacji jest projektowany art. 3d rozstrzygający dotąd niewyśłowione wprost w ustawie kwestie proceduralne. Po pierwsze decyzja zasadnicza ma być wydawana w terminie 90 dni od dnia otrzymania wniosku. Ponadto potwierdzono wprost, że decyzja zasadnicza jest decyzją administracyjną (art. 3e ust. 5). Zgodnie z ust. 4 do wydania decyzji zasadniczej nie bę-

dzie znajdował zastosowania art. 31 § 4 kodeksu postępowania administracyjnego. Przepis ten stanowi o obowiązku zawiadomienia o wszczęciu postępowania organizacji społecznych, które mogły być zainteresowane udziałem w tym postępowaniu.¹⁰ Choć w uzasadnieniu do projektu ustawy nie wskazano celu wprowadzenia tego odstępstwa od reguł ogólnych postępowania administracyjnego, wydaje się, że celem wprowadzenia regulacji jest przyspieszenie procedury.

Ponownie wyartykułowane zostały nadrzędne wartości, jakie towarzyszyć powinny wydawaniu tej decyzji. Przy wydawaniu decyzji zasadniczej minister właściwy do spraw energii będzie brał pod uwagę interes publiczny, w szczególności *cele polityki państwa, w tym polityki energetycznej, włącznie z bieżącym i przewidywanym krajowym zapotrzebowaniem na energię elektryczną lub ciepło oraz wpływ inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej na bezpieczeństwo wewnętrzne państwa*. Utrzymany zostaje obowiązek zasięgnięcia opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (art. 3d ust. 2).

Podsumowanie

W ogólności propozycje nowego ukształtowania regulacji dotyczących

procedury wydawania decyzji zasadniczej należy ocenić pozytywnie. Chociaż od samego początku ustawa inwestycyjna nadawała tej decyzji niezwykle istotną, wręcz kluczową rolę w całej procedurze inwestycyjnej elektrowni jądrowej, uregulowania (wciąż obowiązujące) są nad wyraz skromne i pozostawiające wiele niedopowiedzeń. Tego typu luki w prawodawstwie sprzyjają wyłącznie przedłużaniu trwających procedur, ponieważ nie dość jasne przepisy pozostawiają znaczące pola do interpretacji w toku postępowań administracyjnych.

Projekt nowelizacji jest aktualnie notyfikowany w Komisji Europejskiej, a dalsze prace legislacyjne toczyć się będą po uzyskaniu stanowiska Komisji. Zauważyć nieco ubocznie na koniec wypadła, że projektowana nowelizacja, w tym także zmieniane przepisy dotyczące decyzji zasadniczej, nie dotyczą w ogóle kwestii inwestycji w technologię SMR, która staje się coraz bardziej popularna, choć nie jest jeszcze komercyjna. Jak wskazał przedstawiciel Rządu, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Piotr Dziadzio w toku posiedzenia

sejmowej Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych w dniu 14 września 2022 r., nową regulację uważać należy za neutralną technologicznie i umożliwiającą inwestycje także w technologię modułową.¹¹ Przedstawiciele biznesu reprezentowani na posiedzeniu nie byli jednak tą odpowiedzią usatysfakcjonowani.¹² Spodziewać się zatem należy dalszego dialogu pomiędzy biznesem, a ustawodawcą w tej sprawie, być może także w zakresie konieczności zmian legislacyjnych dotyczących decyzji zasadniczej. □

Przypisy

- 1 Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. zatwierdzona uchwałą Rady Ministrów z dnia 2 lutego 2021 r.
- 2 t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1484.
- 3 t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1941, z 2022 r. poz. 974.
- 4 Art. 22 ust. 3. Decyzja zasadnicza może być wydana inwestorowi, który:
 - 1) posiada siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - będącym stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
 - 2) wykaże, że on sam lub podmiot powiązany z nim kapitałowo, w ciągu ostatnich 10 lat prowadził przynajmniej przez 1 rok eksploatację bloków energetycznych o łącznej mocy zainstalowanej wynoszącej co najmniej 1000 MWe, w tym przynajmniej jednego bloku energetycznego o mocy zainstalowanej wynoszącej co najmniej 200 MWe;
 - 3) uzyskał decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej.
- 5 Art. 23. Do wniosku o wydanie decyzji zasadniczej, o którym mowa w art. 22 ust. 2, inwestor dołącza:
 - 1) charakterystykę obiektu energetyki jądrowej, w tym określenie:
 - a) planowanej łącznej mocy zainstalowanej - w przypadku elektrowni jądrowej,
 - b) planowanego okresu eksploatacji obiektu;
 - 2) ogólną opinię, o której mowa w art. 39b ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe, dotyczącą planowanych przez inwestora rozwiązań organizacyjno-technicznych - w przypadku obiektu energetyki jądrowej będącego równocześnie obiektem jądrowym;
 - 3) decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej;
 - 4) dokumenty potwierdzające posiadanie lub możliwości pozyskania środków finansowych niezbędnych do zrealizowania inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej wraz ze schematem sposobu finansowania tej inwestycji;
 - 5) raport ze studium wykonalności;
 - 6) wstępny plan ochrony fizycznej obiektu;
 - 7) oświadczenie inwestora lub podmiotu powiązanego z nim kapitałowo o spełnieniu wymagań określonych w art. 22 ust. 3 pkt 2;
 - 8) opis technologii mających mieć zastosowanie do wydobywania rud uranu lub toru ze złóż - w przypadku obiektu energetyki jądrowej, o którym mowa w art. 2 pkt 2 lit. f.
- 6 Numer wykazu UD200; <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12349200>; druk sejmowy nr 2562 Sejmu RP IX Kadencji, <https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=2562>
- 7 Druk sejmowy 2562 Sejmu RP IX Kadencji.
- 8 Ibidem.
- 9 Ibidem.
- 10 Art. 31 §4 k.p.a.: „Organ administracji publicznej, wszczynając postępowanie w sprawie dotyczącej innej osoby, zawiadamia o tym organizację społeczną, jeżeli uzna, że może ona być zainteresowana udziałem w tym postępowaniu ze względu na swoje cele statutowe, i gdy przemawia za tym interes społeczny.
- 11 Zapis posiedzenia Komisji z dnia 14 września 2022 r. <https://orka.sejm.gov.pl/zapisy9.nsf/0/55549CFE2A9DFCCC8C12588C30030746B/%24File/0296709.pdf> : „Zacznę od tego, co podkreślił pan przewodniczący. Szanowni państwo, ta regulacja dotyczy również małych reaktorów, lokalizacji SMR-ów. Jest możliwość, aby one były budowane i ta ścieżka jest właśnie po to również przygotowana. Dlatego jest uproszczona i zoptymalizowana, żeby można było dynamicznie i szybko budować małe reaktory.”
- 12 Ibidem. Wiceprezes Orlen Synthos Green Energy Dawid Jackiewicz „Ponieważ pan minister był uprzejmy wspomnieć o tzw. SMR-ach, czyli małych reaktorach jądrowych, chciałbym dopytać albo zgłosić postulat, żeby pan minister zechciał wprowadzić definicję małego obiektu energetyki jądrowej jako jednego z rodzajów obiektów energetyki jądrowej oraz dostosować proces licencyjny, polegający na zezwoleniach i pozwoleniach, do tego typu obiektów. Wynika to z nowych rozwiązań w energetyce jądrowej, polegających na zmniejszeniu mocy, uproszczeniu konstrukcji, zwiększeniu bezpieczeństwa pojedynczego reaktora itd. Te rozwiązania powinny, a właściwie muszą znaleźć odzwierciedlenie w polskich przepisach, w tym również w strategiach rządowych, w których dzisiaj brakuje zapisów o małych obiektach jądrowych. Drugi postulat czy druga rzecz, o którą chciałbym prosić, aby pan minister i ministerstwo zwróciło na to uwagę, to postulat dotyczący tego, żeby w przypadku składanej dokumentacji dotyczącej małych obiektów jądrowych zezwolono czy też wprowadzono zapisy umożliwiające składanie tej dokumentacji w języku angielskim. To jest język powszechnie używany w przemyśle jądrowym. Zarówno dokumentacja techniczna dostawcy technologii, jak i międzynarodowe standardy i wymagania bezpieczeństwa stanowią podstawę dla polskich przepisów i są przygotowywane w języku angielskim. W związku z tym dopuszczenie możliwości przedłożenia dokumentacji w tym języku ułatwiłoby komunikację między uczestnikami tego procesu, czyli organami administracji inwestorem, dostawcą technologii, ale również pozwoliłoby uniknąć niedoskonałości tłumaczeń. To nie jest odosobniony postulat, bo dzisiaj tego typu rozwiązania funkcjonują już w awiacji i branży związanej z bezpieczeństwem ruchu lotniczego. I trzeci postulat - czy raczej trzecia prośba - o pochylenie się z uwagą nad naszą sugestią polegającą na tym, jeśli to jest oczywiście możliwe, aby ograniczyć terminy konsultacji transgranicznych w ramach wydania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych. Wynika to z faktu, że przedsięwzięcie polegające na budowie i eksploatacji obiektów jądrowych w myśl międzynarodowych przepisów podlega konsultacjom transgranicznym, a ich czas nie jest niestety z góry określony. Zasadnym wydaje się więc wprowadzenie do krajowych przepisów takich ram czasowych, które ograniczą ryzyko ich trwania przez trudny do określenia czas. Nieprzewidywalność trwania tego procesu stwarza dla inwestorów bardzo poważne ryzyko. Myślę, że jest to możliwe, ale wymagałoby to ze strony ministerstwa podjęcia stosownych kroków. To tyle. Mam też nadzieję, szanowni państwo, że w perspektywie najbliższych tygodni, być może miesięcy, pan przewodniczący i Wysoka Komisja zechcą pochylić się nad tematem małych reaktorów jądrowych. Wówczas z przyjemnością przedstawimy państwu informacje o technologii, którą reprezentujemy i o wyzwaniach, przed którymi stoi polska energetyka w obszarze małych reaktorów jądrowych. Bardzo dziękuję.”